

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Siedlcach za 2022 rok

Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Siedlcach działa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przede wszystkim w oparciu o:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- Uchwałę Nr X/202/2011 w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania;
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023, przyjęty Uchwałą Nr XXX/327/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r.

I. Informacje ogólne

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem o dużej szkodliwości społecznej, zarówno jako skutek, jak i przyczyna dysfunkcji w rodzinie. Można analizować na kilku płaszczyznach, od psychologicznej po społeczną czy prawną. Ta ostatnia wyrażona poprzez akty prawne w postaci np. ustaw czy rozporządzeń precyzuje i nakłada obowiązki na instytucje w zakresie podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, która wg art. 207 kodeksu karnego jest przestępstwem. Tym samym prawo nakazuje podejmowanie działań na rzecz ochrony osób doświadczających przemocy domowej, jak również osób stosujących przemoc w postaci środków karnych czy też prewencyjnych, jak np. programy korekcyjno-edukacyjne. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z kompetencji instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy. Na przestrzeni kilku ostatnich lat udało się stworzyć w Siedlcach skuteczny system współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb, między innymi policji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia i oświaty. Obsługę organizacyjno-techniczną Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach poprzez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

II. Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego

W skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego (zwanego dalej MZI) wchodzi przedstawiciele: Sądu Okręgowego, Policji, Straży Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia, oświaty, organizacji kościelnych i pozarządowych, co pozwala na wielowymiarową współpracę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta Siedlce.

W związku ze zmianą zatrudnienia przez kilku członków MZI konieczne było dostosowanie składu MZI do stanu faktycznego. W dniu 14 stycznia 2022 r. Prezydent Miasta Siedlce Zarządzeniem numer 13/2022 dokonał zmian w składzie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego i odwołał członków:

- Pana Mariusza Pogonowskiego,
- Panią Aleksandrę Strzałkowską,
- Pana Damiana Więckowskiego.

W miejsce odwołanych członków MZI zostali powołani:

- Pan Andrzej Dorosz,
- Pani Sylwia Łopacka ,
- Pani Jolanta Zychowicz.

W III kwartale 2022 r. rezygnację z członkostwa w MZI złożyło dwóch członków. W związku z powyższym w dniu 30 września 2022 r. Prezydent Miasta Siedlce Zarządzeniem numer 386/2022 dokonał zmian w składzie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego i odwołał:

- Panią Joannę Matejek – Przewodniczącą Zespołu,
- Panią Beatę Zbrożek – Członka Zespołu.

W miejsce odwołanych członków MZI zostali powołani:

- Pani Elżbieta Szopka,
- Pan Monika Zalewska.

W związku z rezygnacją z funkcji Przewodniczącej MZI członkowie MZI dokonali spośród siebie wyboru nowej Przewodniczącej, która została wyłoniona w głosowaniu jawnym. W dniu 03.10.2022 r. Zarządzeniem Nr 387/2022 Prezydent Miasta Siedlce ustalił skład osobowy MZI. Na dzień 31.12.2022 r. w skład MZI w Siedlcach wchodziło 21 osób:

1. Magdalena Ozygała – psycholog, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach – Przewodniczący MZI;
2. Zenon Ornowski – Kierownik I Rewiru Dzielnicowych Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach – Zastępca Przewodniczącego MZI;
3. Mariola Książopolska – Pedagog Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Siedlcach – Sekretarz MZI;
4. Renata Cieszko – Kurator Okręgowy w Sądzie Okręgowym w Siedlcach;
5. Ks. Tomasz Czarnocki – Oficjał Sądu Biskupiego w Siedlcach;
6. Katarzyna Dobijańska – Członek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcach;
7. Kinga Domańska – Pedagog Szkoła Podstawowa Nr 1 im. KEN w Siedlcach;
8. Andrzej Dorosz – Kierownik II Rewiru Dzielnicowych w Siedlcach;
9. Przemysław Grzegorzówka – Członek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcach;
10. Beata Grodzicka – Pedagog, Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Henryka Sienkiewicza w Siedlcach;
11. Bogusław Joński – Z-ca Komendanta Straży Miejskiej w Siedlcach;
12. Anna Leszkowicz – Specjalista Działu Obsługi Pacjenta Mazowiecki Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Siedlcach;
13. Urszula Łastawiecka – nauczyciel, Szkoła Podstawowa Nr 11 im. Jana Pawła II w Siedlcach;
14. Sylwia Łopacka – osoba pierwszego kontaktu, Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem Caritas Diecezji Siedleckiej;
15. Iwona Łukaszewska – pedagog, Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Tadeusza Kościuszki w Siedlcach;
16. Mirosława Paczóska – przedstawiciel Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Dotkniętych Chorobą Alkoholową, Narkomanią i Hazardem „Szansa” w Siedlcach;
17. Stańczuk Katarzyna – pracownik socjalny, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach;
18. Ks. Jacek Sereda – Kierownik Wydziału Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej w Siedlcach;

19. Szopka Elżbieta – Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach;
20. Zalewska Monika – Pracownik socjalny, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach;
21. Zychowicz Jolanta – Psycholog, Zespół Opieki Zdrowotnej w Siedlcach;

III. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w 2022 roku.

Zgodnie z art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, posiedzenia MZI odbywały się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Posiedzenia MZI w Siedlcach odbyły się w dniach: 03.03.2022 r., 23.06.2022 r., 30.09.2022 r. i 2.12.2022 r. Podjęto jedną uchwałę wprowadzającą nowy Regulamin Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Siedlcach.

Podczas spotkań MZI:

1. Omówiono sprawozdanie z funkcjonowania Zespołu w 2021 roku;
2. Przedstawiono nowych członków MZI;
3. Przeprowadzono konsultacje w sprawie wniosku o dofinansowanie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. Podkreślono konieczność współpracy w zakresie rekrutacji z Prokuraturą, Sądem i Zakładem Karnym. W związku z pozyskaniem środków z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na ten cel przewodnicząca MZI zwróciła się z pismem informacyjnym skierowanym do:
 - Przewodniczącej II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Siedlcach Pani SSR Iwony Więckiewicz;
 - Prokuratora Rejonowego Pani Katarzyny Wąsak;
 - Kierownika Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich Pani Urszuli Kwaśniewskiej;
 - Kierownika Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych Pani Agnieszki Leszczyńskiej;
 - Dyrektora Zakładu Karnego w Siedlcach Pana ppłk Cezarego Bujaka;

- Komendanta Miejskiego Komendy Miejskiej Policji w Siedlcach Pana Andrzeja Dziewulskiego.

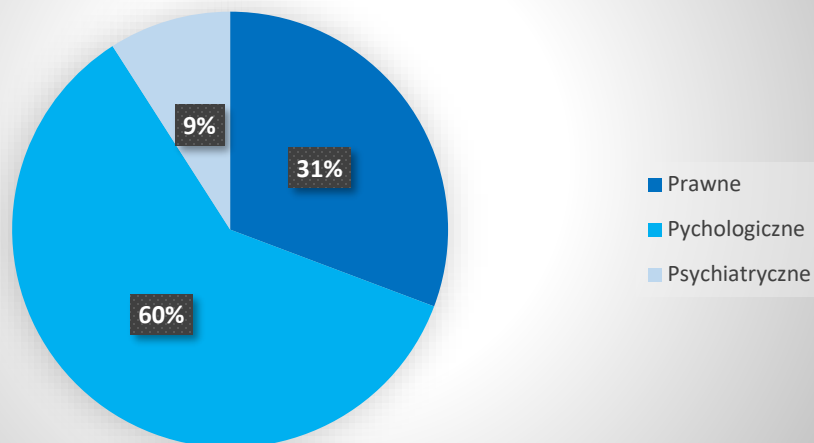
Przesłane informacje miały na celu przybliżenie zasad realizowania programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w oparciu o model Duluth oraz możliwości zdobycia umiejętności stosowania zachowań innych niż o charakterze przemocy a także naukę konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;

4. W związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terenie Ukrainy przeanalizowano możliwości wsparcia uchodźców. Omówiono bazę pomocową. Członkowie MZI aktywnie włączyli się w działania Punktu Koordynacyjnego i pełnili dyżury wraz z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach.
5. Członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego odpowiedzieli na apel Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej we współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości i wzięli udział w ostatnim etapie projektu badawczego związanego z ewaluacją procedur wynikających z ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego. Przekazane dane umożliwiły całościową ewaluację ustawy i wyznaczenie dalszych zmian legislacyjnych. W badaniu udział wzięli Joanna Matejek, Anna Leszkowicz, Mariola Księżopolska i Iwona Łukaszewska;
6. Przedstawiono możliwości i zasady udzielania wsparcia psychologicznego, prawnego i psychiatrycznego dla rodzin doświadczających przemocy domowej z uwzględnieniem środków komunikacji na odległość;
7. Ustalono potrzeby w zakresie podejmowanych przez MZI działań, w tym działań profilaktycznych. Omówiono projekt szkolenia placówek oświatowych i ochrony zdrowia w zakresie procedury Niebieskie Karty przy udziale członków MZI oraz dzielnicowych na terenie, którego znajduje się dana placówka.

IV. Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2022 roku:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 9 a ust. 10 stanowi, że Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W 2022 roku odbyły się **134** posiedzenia grup roboczych w sprawie indywidualnych przypadków doświadczania przemocy. **Warto zaznaczyć, że spośród 158 rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w 2022 roku (na tą liczbę składają się rodziny, u których wszczęto procedurę w 2022 r. oraz rodziny, u których procedura wszczęta była w 2021 r, i kontynuowana w 2022 r.), tylko 14 spełniało kryterium dochodowe i korzystało ze świadczeń z pomocy społecznej, co stanowi 8,86 % ogólnej liczby rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty.** Korzystanie ze świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej jest zależne od kryterium dochodowego, natomiast szeroko rozumiana praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne dostępne jest dla wszystkich rodzin z terenu miasta Siedlce.
2. Członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego upowszechniali informacje na temat nieodpłatnego poradnictwa w mieście Siedlce w zakresie pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, terapii uzależnień i współzależnień, promowali inicjatywy takie jak program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie i samopomocową grupę wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. W 2022 roku na 158 rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty 141 rodzin skorzystało ze specjalistycznego poradnictwa rodzinnego i pracy socjalnej. Niektóre w zależności od potrzeb również z poradnictwa psychologicznego, prawnego i poradnictwa medycznego lekarza psychiatry współpracującego z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, dzięki wsparciu finansowemu pochodzącemu ze środków wynikających z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Siedlce. Częściowo działania realizowane były zdalnie. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 122 h poradnictwa prawnego, 239 h poradnictwa psychologicznego i 36 h poradnictwa psychiatrycznego.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

3. W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach funkcjonuje grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy domowej. W roku sprawozdawczym z tej formy wsparcia korzystało 8 kobiet z terenu miasta Siedlce.
4. W II kwartale 2022 roku została przeprowadzona rekrutacja do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Do programu zrekrutowano 10 osób, które rozpoczęły spotkania odbywające się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach przy ul. Osińskiej 6. Finalnie program ukończyło 4 mężczyzn. Jedna osoba przerwała udział w programie korekcyjno-edukacyjnym, ponieważ podjęła terapię uzależnień w trybie stacjonarnym.
5. Wzmocnienie rodzin z dziećmi w prawidłowym funkcjonowaniu to profilaktyka szczególnie istotna w aspekcie problemu przemocy domowej. Dlatego 5 rodzin zostało skierowanych do udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie poprzez udział w Szkole dla rodziców, prowadzonej przez instytucje na terenie miasta Siedlce.
6. W przypadku jednej rodziny objętej procedurą Niebieskie Karty Sąd Rodzinny zdecydował o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej u rodziny spokrewnionej. W wyniku pracy z rodziną i podjętych przez nią zobowiązań w zakresie poprawy

- sytuacji, min. poprzez współpracę z psychologiem i udział w programie korekcyjno-
edukacyjnym Sąd Rodzinny zdecydował o powrocie dziecka do rodziny pochodzenia.
7. Rodziny z problemem alkoholowym są rodzinami pewnego szczególnego ryzyka. Mitem jest jednak stwierdzenie, że za przemoc „odpowiada” alkohol. Za przemoc odpowiada ten, kto ją stosuje. Bezsprzecznie jednak działanie alkoholu może odcinać mechanizmy kontrolne, co może się przyczyniać do stosowania przemocy. Dlatego tak ważne jest podejmowanie działań w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień. Dane z ostatnich lat potwierdzają, że znacząca liczba domniemyanych sprawców przemocy ma problem z uzależnieniem. W ramach działań podejmowanych na rzecz osób dotkniętymi problemem uzależnienia były realizowane konsultacje terapeutów uzależnień we współpracy z Urzędem Miasta Siedlce i Wydziałem Bezpieczeństwa i Polityki Społecznej. Konsultacje miały na celu rozpoznanie problemu, ustalenie indywidualnego planu wsparcia, a także pomoc współuzależnionym członkom rodziny. Ważnym zadaniem jest motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego. W okresie sprawozdawczym zrealizowano **39 h** konsultacji z terapeutą uzależnień. Członkowie grup roboczych skierowali kilkanaście wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem zobowiązania do podjęcia leczenia uzależnień.
 8. Prowadzony jest całodobowy dyżur telefoniczny, z którego korzystali beneficjenci, jak i przedstawiciele instytucji, m.in. straż miejska, policja, ochrona zdrowia, oświata. Telefon alarmowy funkcjonuje we wszystkie dni tygodnia, także w niedziele i święta. W roku sprawozdawczym poza rozmowami edukacyjnymi i wspierającymi, przeprowadzono również **dwie rozmowy interwencyjne** w sytuacji zagrożenia życia poprzez próbę samobójczą. Rozmowy prowadzone były do czasu przybycia służb ratunkowych i przejęcia opieki nad telefonującym.
 9. Sąd Rejonowy w Siedlcach I Wydział Cywilny i Nieletnich doręczył jeden odpis postanowienia o zobowiązaniu sprawcy przemocy w rodzinie do opuszczenia mieszkania. Sytuacja rodziny nie była znana wcześniej pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, rodzina nie była objęta procedurą Niebieskie Karty.
 10. Zwrócono się do Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Repkach celem zainteresowania się sytuacją rodziny mieszkającej na terenie ww. gminy. Niepokojące

informacje pozyskano w ramach realizacji procedury Niebieskie Karty wobec innego członka rodziny przebywającego na terenie miasta Siedlce.

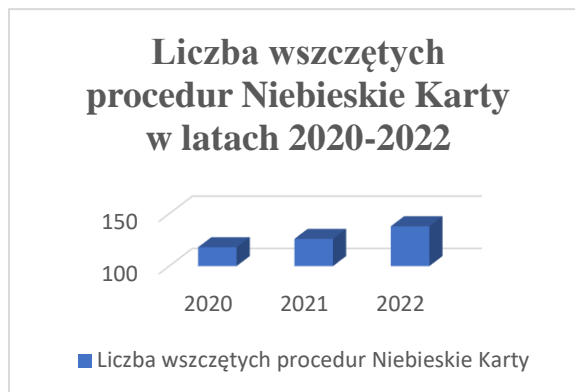
11. Członkowie MZI w ramach pełnienia obowiązków służbowych 9 razy zeznawali w Sądzie w związku z sytuacją rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty.
12. W dniach 21-27 lutego 2022 roku odbył się Tydzień Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem. Jak co roku w ramach współpracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członkowie MZI uczestniczyli w dyżurach osobistych pełnionych w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach. Podczas tego przedsięwzięcia istniała możliwość spotkań osobistych oraz za pomocą środków komunikacji na odległości.
13. Zorganizowano szkolenie dla członków MZI pt. „Postępowanie z osobami z zaburzeniami i chorobami psychicznymi stosującymi przemoc”.

V. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny

Poddając analizie lata 2020-2022 zaobserwować można, że na terenie miasta Siedlce wszczynanych jest średnio 127 procedur Niebieskie Karty, obejmujących średnio 240 osób. Na terenie miasta Siedlce zamieszkuje około 77 750 osób. Oznacza to, że procedurą Niebieskie Karty objętych jest ok 0,5 % mieszkańców Siedlec.

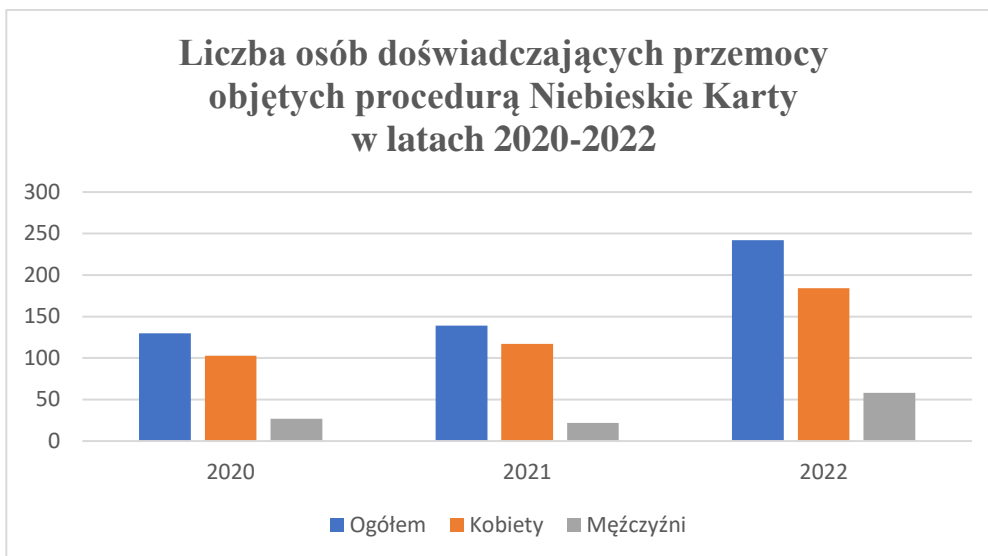
W 2022 roku wszczęto 138 nowych procedur Niebieskie Karty. Z roku 2021 r. kontynuowano 36 procedur Niebieskie Karty, oznacza to, że w roku 2022 faktycznie prowadzono działania w związku ze 174 uruchomionymi procedurami Niebieskie Karty. W roku sprawozdawczym zakończono 143 Procedury. Na dzień 31.12.2022 r. aktywnych było 31 procedur Niebieskie Karty. Poniższa tabela i wykres szczegółowo pokazują liczbę sporządzonych Niebieskich Kart na przestrzeni trzech lat. Obserwowana jest tendencja wzrostowa. W 2022 roku sporządzono o 12 Niebieskich Kart więcej niż w 2021 roku, zakończono 143 procedury Niebieskie Karty.

Lp.	Rok	Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty
1	2020	118
2	2021	126
3	2022	138

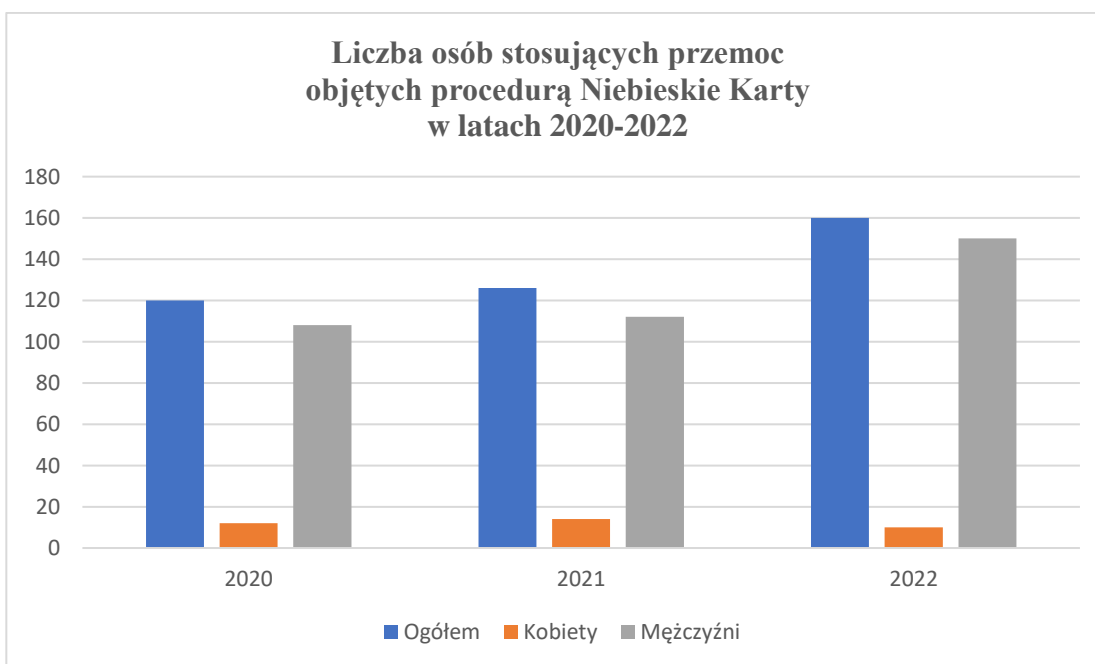

Z całą pewnością podkreślić należy, że na terenie miasta są rodziny, które nie zgłosiły swojego problemu. Celem podejmowanych działań jest motywowanie mieszkańców do zgłaszania problemu doświadczania przemocy domowej do właściwych podmiotów. Tylko dzięki temu można pomóc, udzielić konstruktywnego i kompleksowego wsparcia, a przede wszystkim zapobiec sytuacjom zagrażającym zdrowiu i życiu.

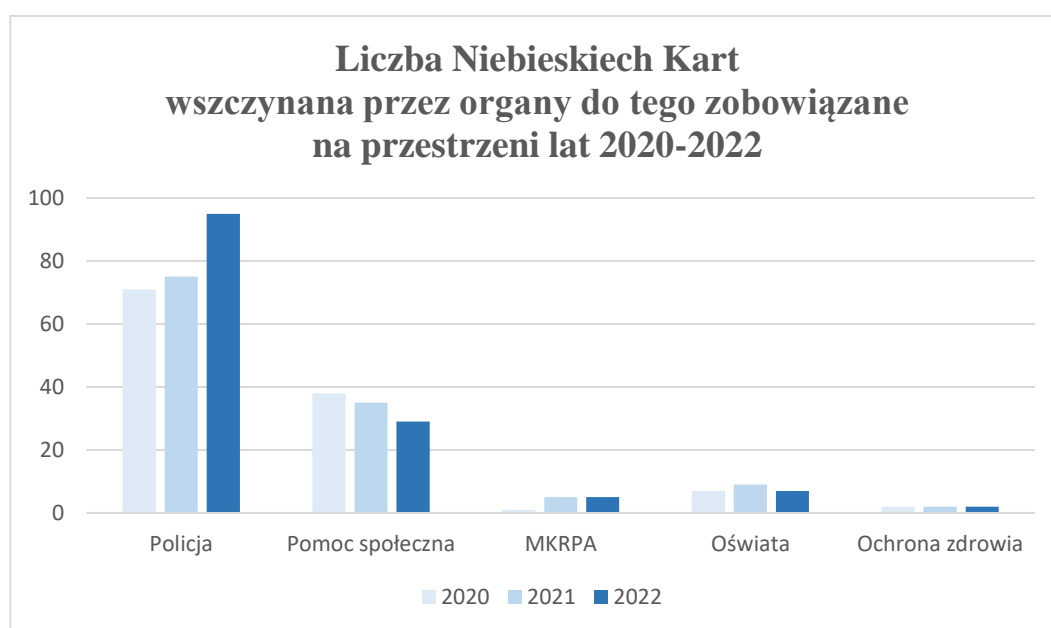
W 2020 roku procedurę uruchomiono w przypadku podejrzenia, że mogą doświadczać przemocy wobec 103 kobiet (w tym 11 dzieci i 11 kobiet powyżej 67 lat) oraz wobec 27 mężczyzn (w tym 10 dzieci i 5 osób powyżej 67 lat). W 2021 roku procedurę uruchomiono w przypadku podejrzenia, że mogą doświadczać przemocy wobec 117 kobiet (w tym 25 dzieci i 9 osób powyżej 67 lat) oraz wobec 22 mężczyzn (w tym 14 dzieci). W 2022 roku procedurę uruchomiono w przypadku podejrzenia, że mogą doświadczać przemocy wobec 184 kobiet (w tym 43 dzieci i 31 osób powyżej 67 lat) oraz wobec 58 mężczyzn (w tym 40 dzieci i 3 osoby powyżej 67 lat). Oznacza to, że kobiety w zdecydowanie częściej doświadczają przemocy ze strony mężczyzn. Poniższy wykres pokazuje liczbę osób, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie objętych procedurą Niebieskie Karty na przestrzeni lat 2020-2022 z podziałem na płeć.

Z analizy charakterystyki osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wynika, że w 2020 roku przemoc stosowało 12 kobiet i 108 mężczyzn, w roku 2021 przemoc stosowało 14 kobiet i 112 mężczyzn, a w roku 2022: 10 kobiet i 150 mężczyzn. Poniższy wykres pokazuje liczbę osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie objętych procedurą Niebieskie Karty na przestrzeni lat 2020-2022 z podziałem na płeć. Oznacza to, że mężczyźni zdecydowanie częściej stosują przemoc wobec kobiet.

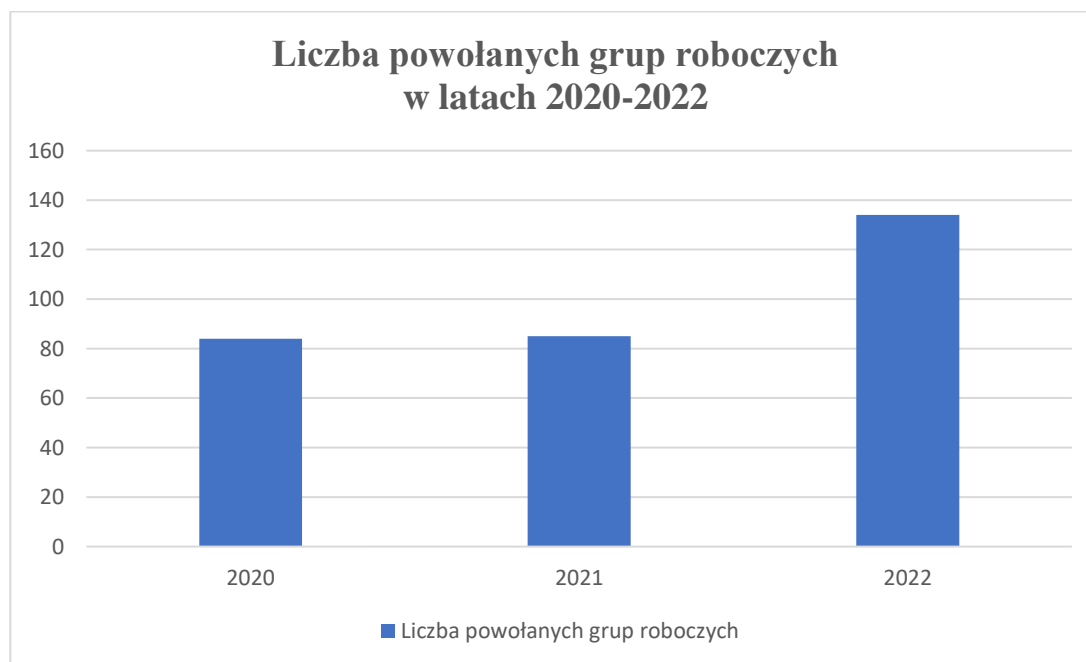

W 2022 roku podobnie jak w latach poprzednich - w większości przypadków podmiotem wszczynającym procedurę była Policja, która podejmowała działania interwencyjne. W drugiej kolejności procedura była wszczynana przez pracowników socjalnych OIK MOPR. W większości przypadków doświadczania przemocy osoby czując się zagrożone dzwonią na Policję, co najczęściej kończy się przyjazdem patrolu interwencyjnego i wypełnieniem formularza „Niebieska Karta - A”. Przedstawiciele Ośrodka Interwencji Kryzysowej wszczynali procedurę najczęściej w rodzinach objętych pomocą lub osób osobiście zgłaszających się do OIK. W zdecydowanej większości podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie zgłaszała osoba, co do której istniało podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie (120), a w tylko w 18 przypadkach problem został zgłoszony przez przedstawiciela instytucji (MKRPA, Szkoła, w tym MOS, Ochrona zdrowia i Kurator). Najbliższe otoczenie niezwykle rzadko zgłasza problem z wielu powodów np. obawa przed konsekwencjami, niechęcią do angażowania się w czyjeś życie, obawą przed reakcją rodziny w której występuje problem. Reakcja najbliższego otoczenia lub instytucji na problem ma istotne znaczenie. Osoby doznające przemocy późno zgłaszają się po pomoc, czasem z błędnego przekonania, że skoro wszyscy dookoła wiedzieli i nie reagowali to pewnie znaczy, że tak musi być. Konsekwencją doświadczania przemocy (szczególnie długoterminowo) może być m.in. niskie poczucie własnej wartości, uległość, poczucie bezsilności lub bierność. Poniższe wykresy porównują liczbę Procedur Niebieskie Karty wszczynanych przez organy do tego zobowiązane na przestrzeni lat 2020-2022.

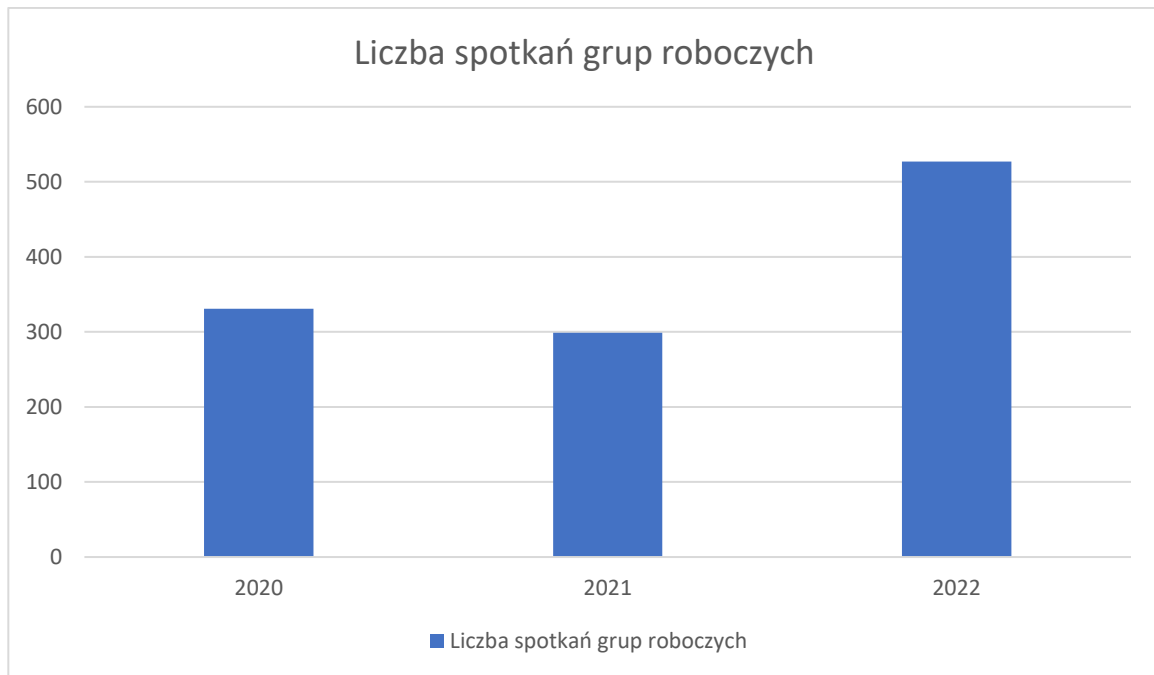

Po wypełnieniu formularza „A” Niebieska Karta - wszczynającego Procedurę powoływana była grupa robocza, celem realizacji indywidualnego planu pomocy rodzinie. Pierwsze posiedzenie, zgodnie z regulaminem odbywało się w ciągu 14 dni roboczych od wypełnienia formularza „A” do Przewodniczącego MZI. W zdecydowanej większości przypadków osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą zgłaszały się na zaproszenie członków grupy. Zdarzało się, że osoby zapraszane nie miały możliwości uczestnictwa ze względu na stan zdrowia, w takiej sytuacji członkowie grupy roboczej udawali się do ich miejsca zamieszkania. W nielicznych przypadkach osoba posiadająca status osoby pokrzywdzonej nie odpowiadała na otrzymane zaproszenie bez uzasadnionej przyczyny.

Osoby, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w większości przypadków zgłaszały się na wezwanie na posiedzenie. Zdarzało się jednak, że wezwania musiały zostać powtórzone. Powodem niestawiennictwa okazywały się: niechęć do podejmowania współpracy, lęk przed ewentualnymi konsekwencjami, nieświadomość problemu lub traktowanie zjawiska przemocy jako normy, do której mają prawo. Poniżej wykres obrazujący liczbę grup roboczych powołanych do rozpatrzenia indywidualnych sytuacji rodziny na przestrzeni lat 2020-2022.

W roku sprawozdawczym zorganizowano 527 spotkań grup roboczych. Dla porównania w 2020 roku było ich 331, a w 2021 roku odbyło się 299. Poniżej wykres obrazujący liczbę spotkań grup roboczych powołanych do rozpatrzenia indywidualnych sytuacji rodziny na przestrzeni lat 2020-2022.

Podczas spotkań grup roboczych wypełniono 90 formularzy NK-C dedykowanych osobom, co do których istniało podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie oraz 87 formularzy NK-D, dedykowanych osobom, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową.

W roku sprawozdawczym zakończono 143 procedury Niebieskie Karty (na tę liczbę składają się karty wszczęte w 2022 r. oraz karty wszczęte w 2021 r. i kontynuowane w 2022 r.) W 74 przypadkach zakończenie nastąpiło z powodu zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, a w 69 przypadkach powodem był brak zasadności podejmowanych działań (np. konflikt, w tym konflikty okołorozwodowe, brak wspólnego zamieszkiwania i zależności lub wyprowadzka na teren innej gminy).

W roku sprawozdawczym przekazano 17 zawiadomień do organów ścigania o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie, jest to o 5 zawiadomień więcej niż w poprzedzającym 2021 roku.

W przypadku 2 rodzin konieczne okazało się udzielenie wsparcia w postaci umieszczenia w mieszkaniu interwencyjnym będącym w dyspozycji Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Rodziny w Siedlcach, a jedna rodzina została skierowana do mieszkania interwencyjnego prowadzonego w ramach Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem Caritas Diecezji Siedleckiej.

Z analizy formularzy „A” Niebieska Karta sporządzanych w 2022 roku wynika, że spośród osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie:

- 5 osób było już kiedykolwiek karana za przestępstwo z użyciem przemocy lub groźby jej użycia;
- wobec 7 osób sąd zastosował dozór kuratora sądowego;
- 58 osób nadużywało alkoholu;
- 8 osób nadużywało środków odurzających;
- 11 osób było leczonych psychiatrycznie;
- 4 osoby posiadały broń.

Działania podjęte przez Policję wobec osoby podejrzaney, że stosuje przemoc w rodzinie podczas podejmowania interwencji w środowisku:

- pouczenie – 19 osób;
- środki przymusu bezpośredniego – 12 osób;
- badanie na zawartość alkoholu – 17 osób;
- policyjne pomieszczenie dla osób zatrzymanych/do wytrzeźwienia – 21 osób;
- wobec 4 osób został zastosowany nakaz opuszczenia lokalu i zakaz zbliżania do osoby pokrzywdzonej.

Formy przemocy jakich doświadczały osoby pokrzywdzone odnotowane w formularzu „A” Niebieska Karta sporządzanym w 2022 roku:

Lp.	Formy przemocy	Dorośli	Dzieci
1	popychanie	61	6
2	uderzanie	43	6
3	wykręcanie rąk	28	2
4	duszenie	24	3
5	kopanie	30	4
6	spoliczkowanie	26	1
7	zasinienia	41	4
8	zadrapania	31	1
9	krwawienia	14	1
10	oparzenia	1	0
11	izolacja	37	4
12	wyzwiska	75	8
13	ośmieszanie	68	10
14	groźby	55	12
15	kontrolowanie	52	3
16	ograniczanie kontaktów	41	5
17	krytykowanie	53	11
18	poniżanie	54	9
19	demoralizacja	16	6
20	ciągłe niepokojenie	59	5
21	zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych	4	0
22	niszczenie/uszkodzenie mienia	34	3
23	zabór/przywłaszczenie mienia	15	2
24	groźba karalna / znieważenie	37	4
25	zmuszanie do picia alkoholu	3	0

VI. Wnioski

1. Analizując środowiska mieszkańców Miasta Siedlce, w których występuje problem przemocy w rodzinie należy uwzględnić informację, że nie są to wyłącznie rodziny korzystające z pomocy społecznej. Sprawcami przemocy domowej są osoby z różnych środowisk i grup zawodowych. W tych przypadkach pracownik socjalny nie posiada wcześniej wiedzy na temat sytuacji w jakiej znajduje się rodzina. Zatem interwencja w obszarze przemocy musi opierać się na współpracy wielu podmiotów, a przede wszystkim: jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Spośród rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” tylko 14 rodzin korzystało ze świadczeń finansowych pomocy społecznej, a pozostałe 144 rodziny były z poza systemu pomocy społecznej. Zatem sytuacja ekonomiczna i zawodowa nie jest czynnikiem determinującym występowanie problemu przemocy w rodzinie.
3. Obserwowana jest wzrostowa tendencja stosowania przemocy przez synów w stosunku do rodziców, zwłaszcza matek;
4. Mężczyźni częściej niż w poprzednich latach decydują się na poinformowanie, że doświadczają przemocy domowej. W toku podejmowanych czynności okazuje się, że jest to nieprawda i najczęściej jest to strategia procesowa na potrzeby rozwodu.
5. Kobiety częściej niż w poprzednich latach decydują się na poinformowanie, że doświadczają przemocy domowej. W toku podejmowanych czynności okazuje się, że jest to nieprawda i najczęściej jest to strategia procesowa na potrzeby rozwodu.
6. Badania przedstawione w raporcie Kantar z 2019 roku wskazują, że osoby stosujące przemoc w rodzinie to w większości osoby, które same doświadczały przemocy oraz osoby w otoczeniu których przemoc jest codziennością. Wśród tych, którzy doświadczali przemocy wiele razy do bycia sprawcą przyznaje się 52% osób. Przemoc w rodzinie jest więc zjawiskiem, które w pewnym zakresie przekazywane jest z pokolenia na pokolenie, dlatego istotne jest intensyfikowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.